

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA 18. SVIBNJA 1999.

Želimir Laszlo

Muzejski dokumentacijski centar

Zagreb

Tema ovogodišnjeg Dana muzeja bila je *Ljepota otkrića*. Po ICOM-ovoj definiciji svrha je muzeja, među ostalim, i to da publici omogućuje uživanje i zadovoljstvo u muzejskim predmetima. Muzej nije samo mjesto za prikupljanje znanja nego i mjesto koje može pružiti zadovoljstvo svim uzrastima, probuditi sva osjetila i osjećaje. Posjet muzeju može sadržavati i elemente igre i zaigranosti. Možemo osjetiti uzbuđenje otkrivanjem muzejskih predmeta i svjedočanstava koji bacaju novo svjetlo na znanu nam ili neznanu pojavu. Svaki posjet muzeju bez obzira kojemu: umjetničkom, prirodoslovnom, arheološkom, etnografskom... može sadržavati zadovoljstvo i ljepotu otkrivanja. Ono što muzealci otkriju svojim istraživanjima i prikupljanjem, postaje podlogom otkrivanja posjetitelja muzeja. Muzeji doista mogu biti mjesta ljepote, uživanja i otkrivanja. Ove godine čini nam se kako je program obilježavanja Međunarodnog dana muzeja u Hrvatskoj bio osobito bogat. Muzejski dokumentacijski centar je kao središnja muzeološka institucija i ove godine pismom potaknuo sve muzeje u Republici Hrvatskoj na obilježavanje Dana muzeja. U njemu smo nastojali upozoriti na osnovne činjenice vezane uz temu. MDC je tiskao svoj 18. i već tradicionalni, prigodni plakat u tiraži od 700 primjeraka. Svakom muzeju u Hrvatskoj dostavljeno je po nekoliko plakata, a dostavljeni su i nekim redakcijama javnih medija, ukupno 430 komada. Po jedan primjerak dostavljen je na adrese mnogih muzeja u svijetu, posebno Europi, kao i mnogim muzejskim društvima i međunarodnim muzejskim organizacijama komitetima i nacionalnim komitetima ICOM-a. Ukupno je u inozemstvo distribuirano 130 plakata. Ostatak je podijeljen novinarima i gostima MDC-a. Autor plakata je poznati dizajner Boris Ljubičić. Na plakatu je prikazana svojevrsna zagonetka i slogan *Otkrijte našu baštinu*. Prema nama dostupnim reakcijama i mišljenjima plakat je dobro prihvaćen kako sadržajno tako i izgledom, te stoga nije čudno da su ga gotovo svi muzeji istaknuli na atraktivnim mjestima, a TV i tisak objavili u svojim emisijama ili na svojim stranicama. Program i način obilježavanja Dana muzeja bio je prepušten, već tradicionalno, svakom muzeju na volju i njegovoj kreativnosti.

Neki od njih odlučili su se za predavanja, neki za izložbe unutar preporučene teme, ali je dakako bilo i drugih aktivnosti. MDC je uoči Dana muzeja priredio press konferenciju u Muzeju Mimara 17. svibnja upozoravajući medije na značenje Dana muzeja i na događanja u svezi s njim.

Neka događanja u povodu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja:

U gotovo sve muzejsko-galerijske ustanove, već tradicionalno, na Dan muzeja ulaz posjetiteljima bio je besplatan.

Zagreb

Izložba: *Ljepota otkrića*, ZBRDA-ZDOLA, po čuvaonicama zagrebačkih muzeja. Izložbu su organizirali Muzej Mimara i Muzejski dokumentacijski centar u prostorijama Muzeja Mimara. Na izložbi su predstavljeni predmeti iz 12 zagrebačkih muzeja. Autori: Bruno Šeper i Želimir Laszlo.

Izložba je bila otvorena 18. svibnja 1999. godine i trajala je do 3. lipnja.

Odgojno-obrazovna i nagradna igra u povodu Međunarodnog dana muzeja

Od...do. Igra je trajala od 15. travnja do 15. svibnja, a završna svečanost bila je na Zrinjevcu na Dan muzeja 18. svibnja, s početkom u 18. sati.

Igru su organizirali kustosi pedagozi iz 22 zagrebačka muzeja i arhiva.

Tijekom igre u 22 muzeja djeca su mogla razgledati izložbe, sudjelovati u radionicama i prisustvovati predavanjima. Svi koji su posjetili barem 10 muzeja i riješili zadatke sudjelovali su u nagradnoj igri.

Koordinatorica igre bila je Elizabeta Serdar iz Školskog muzeja. Izložba: *Novi muzeji u Francuskoj 1990. - 2000*. Izložbu je organizirao Muzej Mimara i Francuski institut u suradnji s Bibliotekom Psefizma, nakladom Udruženja hrvatskih arhitekata. Ova putujuća izložba plakata velikog formata na pleksiglasu predstavlja 18 novih ili nedavno obnovljenih muzeja u Francuskoj.

Trajala je od 21. svibnja do 11. lipnja 1999.

Arheološki muzej

11. svibnja bila je otvorena izložba *"AD BASILICAS PICTAS"* koju je ostvarila Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu.

Održana je izložba *"ACCEDE AD CERTISSIAM"* i pedagoška radionica pod naslovom *"Arhimir te vodi od pretpovijesti do srednjeg vijeka"*.

Muzej suvremene umjetnosti (MSU)

Izložba fotografija: *Put od starog do novog Muzeja suvremene umjetnosti*. Izložba je rezultat višetjednog rada učenika i studenata, sudionika fotografskih radionica koji su pod vodstvom Sanje Bachrach Krištofić, Jadranke Mlinar, Borisa Cvjetanovića, Vladimira Gudca i Marija Krištofića, fotografski bilježili put od Gornjeg grada i Muzeja suvremene umjetnosti na Katarinu trgu do Novog Zagreba i lokacije budućeg Muzeja. Bilo je izloženo više od tisuću fotografija djece i mladih.

Izložba je bila otvorena 7. svibnja i trajala je do 9. svibnja. Autorica izložbe i voditeljica projekta bila je Nada Beroš.

Hrvatski povijesni muzej

- Izložba: *1848. godina u Hrvatskoj*

- Izložba: *Od Krajiškog časnika do Hrvatskog bana*, u sklopu edukativnog projekta Od...do.

Muzej za umjetnost i obrt

- Muzej je na primjeru triju slika iz druge polovice XIX. st. predstavio restauratorski postupak čišćenja. Slike su bile izložene u atriju Muzeja od 18. do 23. svibnja pod naslovom: *Otkriće identiteta izvornog izgleda slike u okviru priprema za izložbu*

Historicizam u Hrvatskoj. Autorica programa bila je Alma Orlić.

- Predavanje *Restauriranje kao otkrivanje, održavanje i čuvanje vrijednosti*, održano je 19. svibnja u 11 sati u prostorijama Hrvatskoga kulturnoga kluba. Predavačica je bila Alma Orlić.

Muzej grada Zagreba

U povod Dana muzeja bila je organizirana pedagoška radionica-igraonica pod nazivom *Od 1900. do 2000. - Iz "muzeja" moje obitelji*. Program se od 10 do 13 sati odvijao jednom tjedno počevši od kraja travnja, a 14. svibnja otvorena je izložba radova i predmeta koje su djeca iz svojih obiteljskih muzeja donijela u pravi muzej. U radionici djeca su crtala, razgovarala, prikupljala predmete, a sve je završilo postavljanjem izložbe i izradom plakata. Voditeljica programa bila je Vesna Leiner.

Belišće

Muzej Belišće

14. svibnja bila je otvorena izložba: *Oslikano Belišće*, na temu stare belišćanske kolonije. Autor: Zdenka Frajtag. Izložba je sadržavala slike iz fundusa Galerije i privatne zbirke Šutalo.

Dubrovnik

Dubrovački muzeji - Dom Marina Držića

Dan muzeja bio je obilježen zahtjevom i molbom da se Domu omogući priključenje na Internet mrežu koju za sada nema, pa ne samo da ne može pretraživati repertoare kazališnih kuća kako

bi se otkrile Držićeve predstave, nego ne može gledati ni svoje vlastite stranice na Internetu, koje je za Dom izradio MDC. Zahtjev ili projekt za priključenje wodio se pod naslovom "Držić - građanin svijeta". Autorica projekta bila je Ivana Jalšić.

Đurđevac

Galerija Stari grad Đurđevac

Galerija je pokrenula akciju za spašavanje materijalne i duhovne kulture svoga kraja. Započela je akcija prikupljanja pokretnih spomenika kulture.

Đurđevački gimnazijalci su oslikali pločnik đurđevačkog atrija grafitima. Time su svratili pozornost na loše obnovljen pločnik koji sada nagrđuje cijeli spomenik kulture. Autorica akcije bila je Edita Janković Hapavel.

Gospić

Muzej Like

Održana je izložba: *Stranče - Gorica starohrvatsko groblje*.

Otvorenje je bilo 13. svibnja. Autor: Tatjana Kolak.

Ilok

Muzej grada Iloka

- Izložba: *Sveci zaštitnici i zavjetni dani Iloka*. Otvorenje je bilo: 14. svibnja. Bile su izložene slike Marije Maroševac iz

Koprivničkih Brega, koja je podrijetlom Iločanka.

- 17. svibnja u 18 sati u Muzeju je bilo otvorenje izložbe *Povijest osječkih novina 1848. - 1945.* i predaja Muzeju otkupljenih umjetnina za novi postav.

- 18. svibnja bila je otvorena izložba: *Povijest školstva u Iloku - fotografije i dokumenti*.

- 21. svibnja 1999. godine u 20 sati u vjeronaučnoj dvorani Župe Drenovci bila je predstavljena knjiga fra Bernardina Leakovića "Nauk katoličanski...", koju su izdali Muzej grada Iloka i Franjevački samostan Šarengrad.

Događanja je organizirao Mato Batorović.

Kalinovac

Zavičajni muzej

Nije bilo nikakvih aktivnosti i to stoga što Muzej već više od 4 godine ne radi. Smješten je u najstarijoj zgradi u Kalinovcu (bivša štacija za vrijeme Vojne krajine) koju treba obnoviti. Zbog toga Muzej ne djeluje. čeka se odobrenje sredstava za obnovu zgrade. Hoće li financijeri otkriti Zavičajni muzej u Kalinovcu? Informacije o muzeju je poslao Luka Miklić.

Karlovac

Gradski muzej

Muzej je predstavio novo arheološko otkriće - katakombe u spiljama karlovačkoga kraja.

Klanjec

Galerija Antuna Augustinčića

18. svibnja u 12 sati je bila prezentacija: *Galerija Antun Augustinčić na WEB-u*. Namjera je bila lokalnoj zajednici otkriti kako se Galerija posredovanjem Interneta, predstavlja globalnoj zajednici. U prezentaciji je sudjelovao Edin Zvizdić iz MDC-a. Organizator je bio Božidar Pejković.

Krapina

Galerija grada Krapine

Izložba skulptura i predavanje o kiparu Vjekoslavu Rukljaču. Galerija je od nasljednika dobila donaciju od 13 gipsanih i jedne kamene skulpture. Izložba je predstavila donacije. Otvorenje izložbe i predavanje bilo je 18. svibnja u 12 sati.

Autor je bila Vesna Kunštek.

Muzej krapinskog pračovjeka, Hušnjakovo

Izložba: *Ljepota otkrića: Fosili - pogled u Zemljinu prošlost*.

Predstavljeno je tridesetak fosilnih nalaza (bilje, puževi, školjke, amoniti, ribe, ježinci) koje je prikupio mladi geolog Marko Zečević, te ih ovom prilikom poklonio Muzeju.

Otvorenje je bilo 18. svibnja u 17 sati.

Autor je bila Vlasta Krklec-Švaljek

Našice

Zavičajni muzej

- 19. svibnja u 18 sati održana je tribina: *O grbovima, tavanima i drugim lijepim stvarima*, na kojoj je bilo riječi o tome kako je pronaden, restauriran i vraćen u Našice grb obitelji Pejačević sa sjevernog pročelja našičkog dvorca, te o nekim drugim lijepim otkrićima. Sudjelovali su: Mladen Radić, Josip Waller i Silvija Lučevnjak.

Nova Gradiška

Zavičajni muzej i galerija "Kerdić"

Održana je izložba: *80 godina Novogradiške gimnazije*. Pozivu za prikupljanje izložaka odazvali su se bivši učenici.

Novigrad-Cittanova

Pučko otvoreno učilište

Održano je predavanje Giovannija Radossija s temom:

Novigradska heraldika.

Osijek

Muzej Slavonije

Održana je izložba: *Ljepota otkrića*. Na izložbi je bio prezentiran najvredniji i najatraktivniji materijal prikupljen arheološkim istraživanjima trase gradskoga kolektora. Nalazi pripadaju tzv. sopotskoj kulturi, a analizom kostiju utvrđeno je da se radi o prvoj polovici 4. tisućljeća prije Krista.

Predstavljen je Zbornik radova sa stručnog skupa pod nazivom: *Osnivači i prvi kustosi muzeja u Hrvatskoj*, koji je održan 1997. godine.

Galerija likovnih umjetnosti

U povodom Dana održana je konferencija za tisak o dvije teme: - Otkrića u nedavno proteklom razdoblju. Riječ je o stvaralaštvu kipara R. Švagela Lešića i slikara amatera I. Rocha i K. Krvarića, čiji rad prije 1990. nije bio priznat zbog kulturno - umjetničkog rada u NDH.

- Upoznavanje s jubilejima Galerije: 60. obljetnica donošenja odluke o osnivanju, 45. obljetnica postojanja Galerije kao samostalne ustanove i 35. godišnjica završetka adaptacije zgrade za potrebe Galerije.

Otočac

Gacko pučko otvoreno sveučilište

Ostvarena je izložba: *Neki stari obrti i alati u Gradu Otočcu*.

Otvorenje je bilo 7. svibnja. Bili su izloženi predmeti iz fundusa Učilišta, predmeti u posjedu građana i to od pretpovijesti do razdoblja između dva svjetska rata.

18. svibnja održan je okrugli stol o temi *Muzej danas i njegova funkcija*.

Požega

Gradski muzej

Muzej ove godine slavi 75. obljetnicu svog postojanja.

Postavljena je izložba *75 godina Gradskog muzeja u Požegi*.

Izložba pokazuje razvoj muzeja s akcentom na djelovanje osnivača Muzeja Julija Kempfa (ove godine je i 135. godišnjica njegova rođenja) i na terenska istraživanja koja su kustosi Muzeja poduzeli.

Naglasak je bio i na projektu budućeg muzejskoga kompleksa.

Postavljena je izložba: *Ljepota otkrića*. Na njoj su bili prezentirani novi muzejski predmeti pristigli u Muzej posljednjih nekoliko godina i to arheološki nalazi, fotografije, umjetnine...

Rijeka

Prirodoslovni muzej

18. svibnja 1999. godine u 18. sati u dvorani "Croatia line" Riva 8, održano je predavanje: *Andrija Mohorovičić - život i djelo*. Predavač je bio Dragutin Skoko, s PMF-a u Zagrebu.

Moderna galerija

Nakon otkrića de Gaussovih radova postavljena je retrospektivna izložba fjumanskog slikara *Ladislaoa de Gausa*, jednog od osnivača i pripadnika tzv. Riječke avangardne grupe koja je djelovala 30-ih godina našeg stoljeća. Autor izložbe bila je Daina

Glavočić. Nakon Izložbe pokušat će se pripremiti monografija o životu i radu de Gaussa. O njegovim se djelima do sada velikom skrbi brinuo g. Franco Spessot, kojemu treba zahvaliti očuvanje zbirke. Autorica događanja bila je Daina Glavočić.

Senj

Gradski muzej

Svibnja 1999. godine postavljena je izložba: *Intelektualni krug Senja*, autora Blaženke Ljubović i Darka Nekića. Svojim djelima na izložbi su bili predstavljeni: Pavao Vitezović, Mateša Antun Kuhačević, Silvije Strahimir Kranjčević, Vjenceslav Novak (ove godine je 140. godišnjica njegova rođenja), Antun Cihlar Nehajev, Milan Ogrizović... Svima njima Senj je bio rodno ili radno mjesto.

Bila je postavljena izložba plakata MDC-a s dosadašnjih obilježavanja Dana muzeja.

Slatina

Zavičajni muzej

Pripremljena je izložba: *Izbor iz novopribavljene muzejske grade*. Organiziran je razgovor s novinarima o problemu prostora za stalni postav Muzeja.

Gradsko poglavarstvo Slatine otkupilo je veći broj vrijednih etnografskih predmeta i poklonilo ih Muzeju.

Split

Muzej hrvatskih arheoloških spomenika (MHAS)

18. svibnja u 10. 30 sati u Domu za nezbrinutu djecu "Maestral" predstavljena je bojanika s motivima sa spomenika stalnog postava Muzeja.

Prezentiran je prigodni deplijan - radni listić Karlo Veliki, kao najava izložbe *Hrvati i Karolinzi*, dijela zajedničkog europskog projekta *Karlo Veliki - Nastajanje Europe*. Listić je namjenjen učenicima osnovnih škola. Predstavljanje i popratna likovna radionica bila je u MHAS-u 18. svibnja u 18 sati.

18. svibnja u 18 sati bila je otvorena izložba *Oblik vremena*. Namjenjena je osobama oštećena vida. Sadržavala je replike i izvornike iz stalnog postava MHAS-a. Katalog je tiskan standardnim i Brailleovim pismom.

Tijekom tjedna održane su likovne radionice za polaznike dječjih vrtića i osnovnoškolce.

Šibenik

Županijski muzej Šibenik

20. svibnja otvorena je izložba *Šibenik na starim crtežima i grafikama*. Na izložbi su prikazane grafike od 13. do 19. stoljeća. U subotu 22. svibnja za građane je organiziran jednodnevni obilazak arheoloških lokaliteta o kojima skrbi Muzej, uza stručno vodstvo arheologa.

Trogir

Muzej grada

18. svibnja otvorena je izložba: *Papinski portreti Zavičajnog muzeja Poreštine*.

17. svibnja održan je u Galeriji Cate Dujšin Ribar nagradni kviz - natjecanje učenika iz škole "Ivan Lucić" s temom: *Trogir na popisu svjetske baštine*. Inače ova škola uključena je u program UNESCO-vih udruženih škola i u projekt *Sudjelovanje mladeži u očuvanju svjetske baštine*.

Varaždin

Gradski muzej

U suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom proveden je program *Tajne restauriranja varaždinskih slika*. 18. svibnja u 10 sati restaurator je demonstrirao neke od tehnika rada na čišćenju slika učenicima osnovnih i srednjih škola.

U 12 sati otvorena je prigodna izložba nedavno restauriranih slika iz fundusa Muzeja, s popratnim fotografijama i dokumentacijom.

Varaždinske Toplice

Zavičajni muzej

U povodoma Dana muzeja bila je postavljena likovno-dokumentarna izložba *Krizman i Svečnjak u Varaždinskim Toplicama*.

Virovitica

Gradski muzej

14. travnja gradonačelnik je Muzeju predao kopije novina *Virovitički zavičaj od 1900. 1907. i Hrvat od 1907. do 1912. godine*

G. Jozo Erpačić je za arheološku zbirku predao prikupljene ulomke keramike, kamene sjekira, metalne nalaze s lokaliteta Bušetine.

Gradski vodič za mjesec svibanj koristio je fotografije muzejskih predmeta i tako obilježio Dan muzeja.

Zadar

Narodni muzej

Otvorena je mala šarolika izložba svih odjela muzeja: *Kamera čudesas*. Prikazano je nekoliko primjeraka majolike nadene u Nadbiskupskoj palači, nerestaurirani rokoko stol otkriven u čuvaonici, nekoliko starih pisacih strojeva....

Od 8. do 23. svibnja trajala je izložba kamenih alrauna Slavka Tomerlina u Gradskoj loži.

Galerija (u sastavu Muzeja) aktualizirala je problem prostora kako bi se u budućnosti mogla izložiti zbirka koja sadržava umjetnine od renesanse do danas.

Etnološki odjel postavio je karakterističnu škrinju u kojoj su bili različiti etnografski predmeti. Škrinja je bila zatvorena što je simboliziralo postojanje bogate etnografske građe i nepostojanje etnografskog muzeja. Na škrinji je sjedila osoba koja nije dopuštala da se ona odmah otvori pokazujući time kako se teško dolazi do rješenja problema. Kad se napokon podigao poklopac, vađen je jedan po jedan predmet i stavljeni su vitrinu. Prirodoslovni odjel je kroz izložene eksponate upozorio na postojanje vrlo vrijednih zbirki sakrivenih u depou.

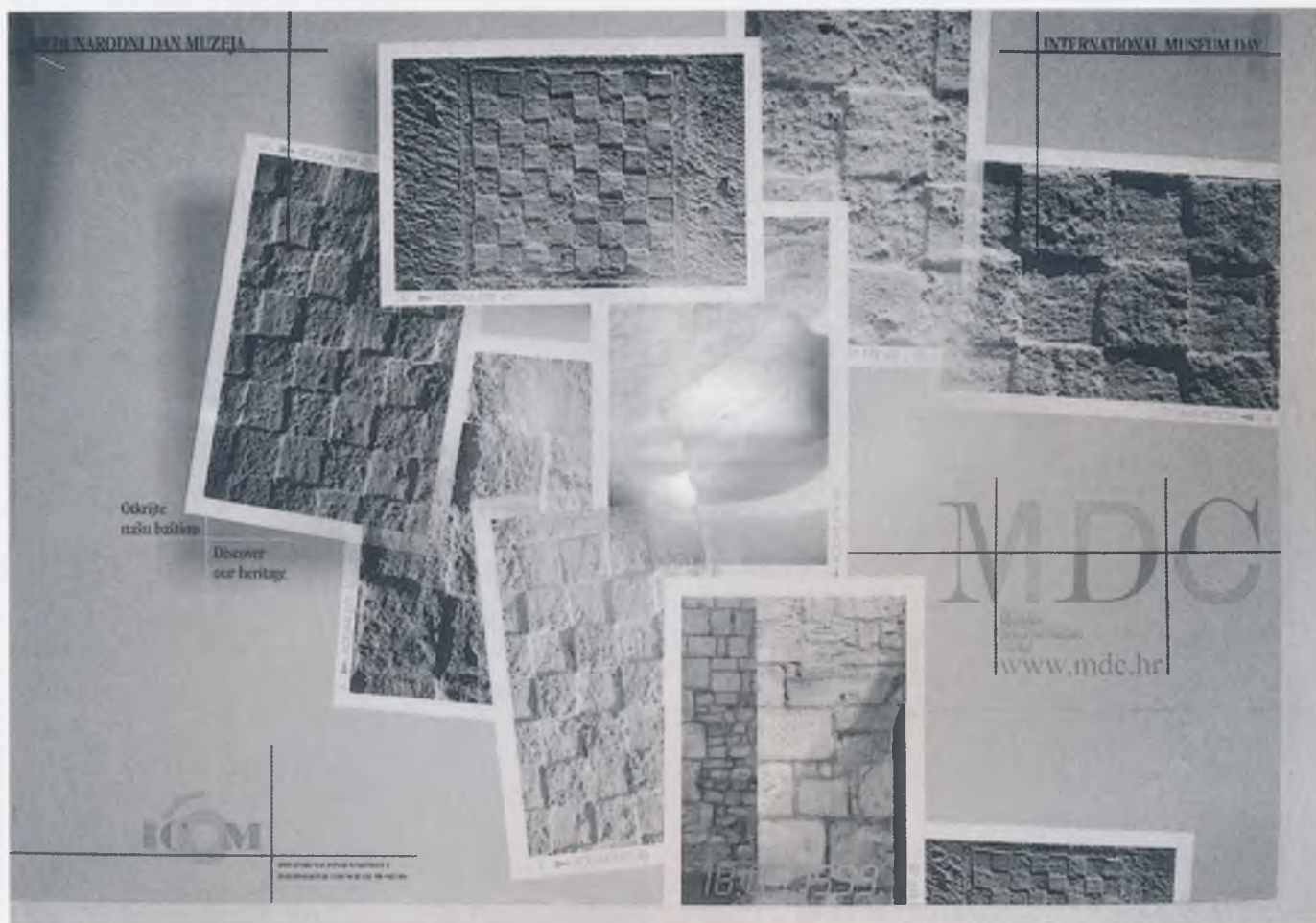
Županja

Zavičajni muzej Stjepan Gruber

Dan je obilježen u suradnji s Muzejskom udrugom istočne Hrvatske.

17. svibnja u 10 sati bila je promocija Glasnika slavonskih muzeja na brodu Tina.

Isti dan u 11 sati krenulo se brodom *Tina* i plovilo do Slavenskog Šamca / Babine Grede gdje smo posjetili privatnu etnografsku i arheološku zbirku Ane Verić.

Plakat za Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja 1999.